

Nr 245.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och staden Ystad; given Stockholms slott den 1 april 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Rosén.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 april 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Rosén följande.

De förpliktelser, som staden Ystad iklätt sig i anledning av Skånska dragonregementets förläggning till staden, finnas angivna i tvenne mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar samt staden träffade avtal, nämligen dels ett av den 4 november och

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 211 häft. (Nr 245.) 765 27 1

den 11 december 1895, avslutat i samband med regementets förläggande till staden, dels ock ett av den 2 och den 10 juni 1903 angående upplåtelse av mark för utvidgning av regementets kasernområde och övningsfält m. m. Därjämte hava upprättats dels år 1904 ett tilläggskontrakt till 1895 års kontrakt, berörande vården av epidemiskt sjuka från regementet, dels ock år 1911 ett kontrakt om upplåtelse till kronan av mark utan äganderätt för utvidgning av regementets skjutbana. Förstnämnda tvenne avtal torde få fogas såsom bilagor (Bil. B och C) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

Med anledning av försvarsrevisionens förslag, att Skånska husar- och dragonregementena skulle sammanslås till ett truppförband samt att detta skulle förläggas till Hälsingborg, yrkade stadsfullmäktige i Ystad i skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 september 1923, att staden måtte beredas ersättning för den ekonomiska förlust, som staden, därest detta förslag genomfördes, kunde komma att lida. Sedan arméförvaltningens fortifikations- och civila departement i anledning av berörda framställning anmodats att verkställa utredning angående de skyldigheter, som i det uti framställningen omförmälda avseende kunde åligga kronan gentemot städerna Hälsingborg och Ystad, avgåvo departementen den 28 december 1923 utlåtande i ämnet.

Sedermera har den s. k. kasernkommittén — efter förda förhandlingar med staden Ystad i fråga om den ersättning, som borde tillkomma staden i anledning av den förändring beträffande truppförläggning till staden, som bleve en följd av 1925 års härordningsbeslut — med skrivelse den 5 mars 1927 till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat en den 11 och den 15 februari 1927 dagtecknad preliminär överenskommelse i förevarande hänseende, vilken torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende. Såsom framgår av överenskommelsen, har densamma, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, träffats under den förutsättningen, att definitivt beslut komme att bliva fattat om Södra skånska infanteriregementets förläggning till staden. Sådant beslut har av Kungl. Maj:t fattats den 11 februari 1927.

Innan jag ingår på en närmare redogörelse för kasernkommitténs förslag till överenskommelse med staden Ystad samt myndigheternas däröver avgivna yttranden, tillåter jag mig att i korthet beröra dels den av stadsfullmäktige i Ystad anförda motiveringen för yrkandet i nyssnämnda skrivelse den 20 september 1923, dels ock den av fortifikations- och civila departementen i omförmälda utlåtande den 28 december 1923 lämnade utredningen, såvitt angår staden Ystad.

I sin skrivelse den 20 september 1923 anförde stadsfullmäktige i Ystad, bland annat, följande.

Stads-
fullmäktiges
i Ystad
skrivelse den
20 september
1923.

Under senare hälften av 1700-talet hade till Ystad förlagts en del av Mörners, numera Kronprinsens husarer. Dessa hade sedan fått lämna rum för skolorna vid Skånska dragonregementet, som allt sedan sin uppsättning till försvar av det då nyss erövrade Skåne varit indelat på gårdar å den staden omgivande landsbygden. När försvarsväsendet genom 1892 års härordning givits en mera tidsenlig form och de gamla på boställena levande

ryttarna ersatts av dels värvade volontärer, dels värnpliktiga, för vilka ökat kasernutrymme måste beredas, hade det varit helt naturligt, att blickarna riktades på Ystad som en lämplig förläggningsplats för det sålunda omorganiserade dragonregementet. För att så långt möjligt nedbringa kostnaderna för den nya organisationens genomförande hade nu inletts det auktionsväsende mellan städerna om de nyorganiserade truppförbanden, vilket för många av dessa städer skulle leda till överansträngning och bittra misräkningar. Man hade emellertid tröstat sig därmed, att om kostnaderna vore stora, så vore man dock nu viss att för framtiden få draga fördel av det andliga och materiella tillskott i stadens liv, som det förlagda truppförbandet skänkte, samtidigt som man hade utsikt att i sin närhet få behålla sina söner under deras utbildning för fosterlandets försvar. Sålunda hade staden Ystad med kronan avslutat kontrakten av åren 1895 och 1903. Det sammanräknade beloppet av stadens utgifter och värdet av till kronan avträdd mark för Skånska dragonregementets förläggande till staden hade uppgått till 671,790 kronor. Till gäldande av den kontanta delen av detta belopp hade staden upplagt ett obligationslån, som ännu icke vore slutamorterat. När staden åtagit sig sådana bördor, hade den naturligen icke kunnat tänka sig, att 20 år efter tillkomsten av 1903 års kontrakt förslag skulle framkomma, varigenom den mellan kronan och staden träffade överenskommelsen skulle av kronan ryggas. Det syntes stadsfullmäktige, att den överenskommelse, som staten träffat med Ystad, dock icke vore i någon mån mindre bindande för staten än den, som träffats med Hälsingborg. Båda de med dessa städer träffade överenskommelserna hade ingåtts under förutsättning av vederbörande etablissemangs förläggande till staden. De prestationer, vardera staden skulle fullgöra, hade blivit ungefär desamma endast med den skillnad, som betingades dels därav, att på grund av 1895 års kontrakt hela Skånska dragonregementet, organiserat enligt 1892 års härordning, redan varit förlagt till Ystad, och dels därav, att staden Hälsingborg fått i utbyte mot den nya kaserntomten övertaga Skånska husarregementets mycket värdefulla centralt i staden belägna gamla etablissemang. Staden Ystad hade sålunda för att få regementet förlagt till staden redan åren 1895—1897 betalt det i 1895 års kontrakt stipulerade beloppet till bidrag för kasernetablissemangets byggnad, 300,000 kronor.

Att för andra än militära ändamål finna användning för Skånska dragonregementets vidlyftiga etablissemang i Ystad syntes knappast tänkbart. Staden hade, sedan den drabbats av hårda ekonomiska slag efter krigsåren, redan visat en viss tendens till tillbakagång, och att denna tendens komme att bliva utpräglad, om militärförläggningen upphörde, därom funnes i Ystad intet tvivel. Att Ystad för något stadens eget ändamål skulle kunna tillgodogöra sig dragonetablissemang, vore därför otänkbar. Ystadsjärnvägarna (Ystad—Eslövs, Malmö—Ystads, Ystad—Gärnsås—S:t Olofs och Ystad—Brösarps järnvägar), vilkas aktiekapital till största delen inköpts av staden eller i denna bosatta enskilda personer, skulle genom en förflyttning av dragonregementet förlora endast i direkta trafikinkomster 74,000 kronor om året; dessutom skulle samma järnvägar gå miste om avsevärda fraktbelopp till följd av affärsmännens minskade omsättning samt bortfallande gods-transporter till och från officers- och underofficersfamiljerna. Stadens förinköp av dess egna aktier upplånade medel uppginge till 1,730,000 kronor. Dessutom hade staden nödgats inklåda sig borgen för lån åt järnvägarna till belopp av 2,180,000 kronor, och beräknades staden under år 1923 få till betalning av annuiteter å samma lån utgiva 86,107 kronor. En förlust i trafikinkomster för järnvägarna skulle sålunda på flerfaldigt sätt förminska såväl stadens skatteinkomster som avkastningen av dess upplånta kapital.

Till dessa förluster för staden komme den minskade inkomsten av dess affärsdrivande verk. Den sammanlagda minskningen i denna för gas-, vatten- och elektricitetsverket skulle uppgå endast för direkt leverans till kasern-etablissemang till 17,936 kronor. Men dessutom bortföle förbrukningen i de 351 rum, som förhyrdes i staden av militär personal tillhörande regementet. Staden hade vidare underkastat sig stora utgifter för att ordna sitt skolväsende på ett sätt, som motsvarade på en gång behovet och den ökade inkomst, avgifterna från regementets personal medfört. Dessa avgifter skulle vid regementets förflyttning bortfalla. Alla dessa omständigheter måste samverka till att öka det redan svåra skattetrycket, vilket vore 9 kronor 50 öre per bevilningskrona för år 1923.

Stadsfullmäktige insåge väl, att, om indragningar på det militära området av statsmakterna ansåges kunna vidtagas, något undantag icke kunde ske med hänsyn till ett visst samhälles intresse. Men stadsfullmäktige hölle före att, där, såsom förhållandet vore med Ystad, själva dess bestånd hotades, det borde tillkomma statsmakterna att dels vid bestämmande av förläggningsplats för olika truppförband tillse, att detta samhälle tillgodosåges i så stor utsträckning, som nödiga militära krav medgäve, dels ock föranstalta därom, att, om i det helas intresse den militära förläggningen i Ystad skulle upphöra, staden också härför erhöle fullgod ersättning.

Arméförvaltningens
fortifikations-
och civila
departements
utlåtande
den 28 decem-
ber 1923.

I sitt förut omförmälda utlåtande av den 28 december 1923 anförde arméförvaltningens fortifikations- och civila departement, bland annat, följande.

Enligt det år 1895 med staden Ystad upprättade kontraktet hade de förbindelser, staden iklätt sig, till en början gjorts beroende därav, att Skånska dragonregementets skolor, sådana dessa enligt 1892 års härordning vore avsedda, jämte regementets expedition förlades till staden, och sedermera fullständigats, sedan Kungl. Maj:t — efter förda underhandlingar med staden och enligt från denna inkommet samt av Kungl. Maj:t godkänt anbud — förordnat, att hela Skånska dragonregementet skulle förläggas till staden. Upplåtelsehandlingen av år 1903 hänförde sig till Kungl. Maj:ts brev den 13 mars samma år, angående stadsfullmäktiges i Ystad anbud i fråga om upplåtelse av mark m. m. för Skånska dragonregementet. Detta anbud hade staden avgivit på anfordran från kronans sida genom Kungl. Maj:ts befallningshavande i Malmöhus län, som infortrat stadsfullmäktiges yttrande i fråga om de förbindelser, staden vore villig ikläda sig under förutsättning av förläggning därstädes av Skånska dragonregementets etablissemang, omfattande ej allenast det dåvarande etablissemang till utvidgning för inrymmande av fem skvadroner utan jämväl ett kasernetablissemang avsett för nämnda regementets övriga fem skvadroner. Efter anbudets godkännande av Kungl. Maj:t hade stadsfullmäktige den 2 juni 1903 i enlighet därmed utfärdat nämnda upplåtelsehandling, som av arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet enligt bemyndigande godkänts den 10 sistnämnda månad. Innebördens av 1895 års kontrakt och upplåtelsehandlingen av år 1903 vore sålunda, att staden iklätt sig däri omförmälda förbindelser mot förbindelse från kronans sida att hava Skånska dragonregementet om tio skvadroner förlagt till staden. Om regementet indroges, utan att ett lika omfattande regemente bleve till staden förlagt, torde kronan få anses hava brustit i fullgörande av sina kontraktsenliga förpliktelser, med påföljd att staden bleve berättigad till skadestånd. Enligt departementens mening borde det skadestånd, vartill staden kunde bliva berättigad, utgöra i penningar antingen det nuvarande eller det vid upplåtelsen gällande värdet av den fasta egendom, som staden till kronan upplätit, i det skick, densamma vid upplåtelsen befunnits, med

tillägg av det belopp, 300,000 kronor, staden utbetalt såsom bidrag till kasernetablissemangets uppförande, samt vad staden utgivit för ledningar, arbetslöner och expropriationskostnader m. m. för fullgörandet av sina ingångna förbindelser. Skadeståndet kunde givetvis även efter överenskommelse med staden bestämmas efter andra grunder. Sålunda kunde tilläventyrs staden vara villig att återtaga vissa delar av den mark, som kronan erhållit. Om endast en del av regementet indroges, borde skadeståndet därefter jämkas. Om ett annat kavalleriregemente i stället för det nuvarande dragonregementet förlades till Ystad, erhöle staden för sina förpliktelser ett vederlag, med vilket staden borde åtnöjas, därest det nya regementet finge samma omfattning som det nuvarande; men bleve omfattningen mindre, syntes staden vara berättigad till ersättning för vad som bruste.

Kasernkommittén har i sin förenämnda skrivelse den 5 mars 1927 anført i huvudsak följande.

Kasern-
kommitténs
framställning.

I Ystad vore för närvarande förlagt ett truppförband, Skånska dragonregementet, organiserat å tio skvadroner. Enligt 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan skulle detta regemente sammanslås med Skånska husarregementet till ett kavalleriregemente, förlagt i Hälsingborg. Å andra sidan skulle enligt samma beslut Södra skånska infanteriregementet, som nu vore förlagt i Lund, förflyttas till Ystad, där detsamma skulle övertaga dragonregementets kasernetablissemang. För infanteriregementet skulle emellertid Revingehed bibehållas såsom övningsplats, för att dit skulle kunna förläggas åtminstone repetitionsövningarna. Södra skånska infanteriregementet skulle erhålla så kallad begränsad organisation, d. v. s. utbildningen under sommarrekrytskolan skulle ordnas på 5 kompanier. Betydelsen för staden av förenämnda beslut syntes i viss mån framgå av nedanstående tablä:

Truppförband	Härordning av år	A n t a l							Summa beräknade avlöningsförmåner	Årskontingent värnpliktiga	Utbildningstid för värnpliktiga
		Officerare	Underofficerare	Man-skap	Musikpersonal	Civilmilitärpersonal	Pensionerad personal	Summa			
Skånska dragonregementet.	1892	42	40	584	30	7	—	703	582,000	150	90
	1901	54	31	584	12	8	—	689	762,000	300	365
	1914	52	31	527	25	7	—	642	968,000	320	365
Södra skånska infanteriregementet.	1925	36	25	118	21	4	4	208	547,000	650	140

1) Under det s. k. provisoriet från och med 1920 års klass.

Södra skånska infanteriregementet företedde alltså, jämfört med Skånska dragonregementet enligt 1892 års härordning, en minskning av 6 officerare och 15 underofficerare samt, jämfört med sistnämnda regemente enligt 1901 års härordning, en minskning av 18 officerare och 6 underofficerare. I förhållande till dragonregementets musikpersonal enligt 1892 och 1901 års härordningar hade infanteriregementets musikpersonal minskats respektive ökats med 9 man. Jämförelsen mellan de enligt 1892 och 1925 års härordningar utgående avlöningsförmånerna, beräknade i enlighet med de av kasernkommittén tillämpade grunderna, utvisade en minskning av cirka 35,000 kronor.

Jämfört med 1901 års härordning kunde avlöningsförmånerna för Södra skånska infanteriregementet jämlikt 1925 års härordning vid tillämpning av samma grunder beräknas komma att förete en minskning å omkring 215,000 kronor.

I fråga om staden Ystads uppoffringar för det till staden förlagda dragonregementet hänvisade kommittén till de inledningsvis omförmälda avtalen av år 1895 och år 1903 (se Bil. B och C). Vad anginge de likaledes inledningsvis omnämnda kontrakten av år 1904 och år 1911, vore dessa ur ekonomisk synpunkt utan större betydelse, vadan de i detta sammanhang kunde lämnas åsido.

I ett till Svenska stadsförbundet lämnat meddelande hade staden uppskattat sina prestationer enligt 1895 års kontrakt och 1903 års avtal på följande sätt:

A. 1895 års kontrakt.

1) Värdet av byggnadsplats för kasernetablissemanget om 50,600 kvm. å 2 kr.	kronor 101,200: —
2) Värdet av mark till två vågar om 18 meters bredd, upptagande en areal av 12,420 kvm. å 2 kr.	» 24,840: —
3) Kontant bidrag till etablissemanget	» 300,000: —
4) Kostnader för gas-, vatten- och avloppsledningar.....	» 11,680: —
	<hr/>
	Summa kronor 437,720: —

B. 1903 års avtal.

5) Värdet av 81,097 kvm. mark, som upplåtits för utvidgning av kasernområdet å 2 kr.	kronor 162,194: —
6) För inlösen av mark i Stora Köpinge socken (del av det s. k. Nybrofältet)	» 71,876: —
	<hr/>
	Summa kronor 234,070: —
Summa summarum	» 671,790: —

Vidkommande stadens vederlag för de prestationer, staden lämnat kronan för dragonregementets förläggande till staden, borde nämnas, att staden i främsta rummet kommit i åtnjutande av skatteintäkter från regementets befattningshavare under en tidrymd av mer än 30 år. Vid dragonregementet hade den fast anställda personalen uppgått enligt 1892 års härordning till omkring 700 man, enligt 1901 års härordning till omkring 690 man och enligt 1914 års härordning till omkring 640 man, därav i samtliga fall antalet officerare och underofficerare utgjort något över 80. Avlöningsförmånerna i en stat enligt 1892 års härordning — utan det tillägg av 100 procent, varmed höjning i tablån här ovan skett — uppginge till i runt tal 291,000 kronor. Avlöningsförmånerna i en stat enligt 1901 års härordning — utan det tillägg av 75 procent, varmed höjning i tablån skett — uppginge till i runt tal 435,000 kronor och avlöningsförmånerna i de senare årens stater enligt 1914 års härordning till 968,000 kronor, inberäknat dyrtidstillägg. Under tiden 1910—1926 hade kommunalskatten i staden per bevillningskrona varit lägst 6 kronor 25 öre, år 1912, samt högst 9 kronor 85 öre, år 1919.

Folkmängden i Ystad hade vid slutet av år 1926 utgjort 11,645 personer. Den inkomst, varå utskylder år 1926 utdebiterats, hade uppgått till 11,630,000 kronor och det samma år utdebiterade beloppet till 988,538 kronor. Kommunalskatten i staden hade de senaste två åren varit 8 kronor 50 öre per bevillningskrona.

Vid de förhandlingar, som kommittén inlett med staden i anledning av

förändringarna i försvarsorganisationen, hade förutsatts, att Södra skånska infanteriregementet i enlighet med den av 1925 års riksdag uttalade mening skulle förläggas till Ystad i det av Skånska dragonregementet för närvarande disponerade kasernetablissemanget. Sedan muntliga förhandlingar med representanter för staden ägt rum vid ett av kommittén avlagt besök i Ystad, hade staden i en till kommittén översänd skrivelse av den 2 oktober 1926 närmare preciserat sina anspråk å ersättning i följd av den ifrågasatta ändrade militärförläggningen. I samband härmed hade staden gjort vissa erbjudanden för att tillgodose de krav å förbättrade utbildningsmöjligheter, som från militärt håll framställts, under förutsättning att infanteriregementet förlades till Ystad.

I berörda skrivelse hade stadens delegerade anfört bland annat: Enligt 1925 års riksdags beslut skulle ett till fem kompanier reducerat infanteriregemente förläggas till staden i stället för Skånska dragonregementet. Då infanteriregementet vore av betydligt mindre omfattning än dragonregementet och därjämte enligt riksdagens beslut åtminstone under repetitionsövningarna komme att vara förlagt till Revingehed, måste staden sålunda äga rätt till ersättning av kronan för sina förluster genom den ändrade militärförläggningen. Enär en del av dessa förluster vore synnerligen svåra att exakt angiva, hade desamma icke lagts till grund vid beräkandet av den ersättning, som staden ansåge sig kunna påräkna. Staden hade i stället grundat sina krav huvudsakligen på jämförelser mellan stadens utgifter för dragonregementets förläggning och de ekonomiska uppoffringarna hos de städer, till vilka infanteriregementen för närvarande vore förlagda. Staden hade därvid funnit, att dessa sistnämnda städer såsom regel icke lämnat något kontant bidrag till därvarande kaserners uppförande. Staden förmenade sig sålunda äga rätt att i första hand återfå det kontanta bidrag å 300,000 kronor, som staden lämnat till dragonetablissemangets uppförande. Om ett infanteriregemente från början förlagts till Ystad, hade kasernområdet endast behövt vara ungefär hälften så stort som nu. På grund av de befintliga kasernbyggnadernas läge torde emellertid med all säkerhet hela kasernområdet fortfarande behöva tagas i anspråk för militärförläggning och någon del därav nu icke kunna återlämnas till staden. Staden ansåge sig därför berättigad att utöver förenämnda belopp, 300,000 kronor, erhålla kontant ersättning, motsvarande halva kasernområdets värde, eller 131,697 kronor. Detta värde hade staden beräknat efter 2 kronor per kvadratmeter. Då området överlätits till kronan, hade nämligen å detsamma funnits växande skog, som, om den fått kvarstå, nu skulle ökat markvärdet högst betydligt. Dessutom låge kasernområdet omedelbart invid ett villaområde, varest tomterna redan till stor del vore försålda och byggnadsverksamheten under de senare åren varit livlig. Dessa tomter försålde staden till ett pris av 2 kronor 50 öre per kvadratmeter, eller samma pris som för egna hemstomterna inne i staden. Det värde, som av staden åsatts ifrågavarande mark, torde således ingalunda kunna anses för högt beräknat. Den av staden fordrade ersättningen uppginge alltså till sammanlagt 431,697 kronor. Då de städer, där infanteriregementen funnes, för dessa regementens förläggande i de flesta fall utgivit mindre än 250,000 kronor, skulle således Ystad, även om staden återfinge ovannämnda belopp, 431,697 kronor, för det blivande infanteriregementets ditförläggande hava gjort minst lika stora uppoffringar som de flesta andra städer med infanteriförläggning. För att i möjligaste mån minska den kontanta ersättning, som staden sålunda begärde, vore staden emellertid villig att i stället för en del av nämnda ersättning övertaga den kronan tillhöriga f. d. hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall». Området vore taxeringsvärderat till 16,000 kronor och arrenderades nu av staden mot

en årlig avgift av 775 kronor. Dessutom skulle staden likaledes i avräkning å markersättningsbeloppet, 131,697 kronor, kunna återförvärva för infanteriregementets övningar möjligen icke behöfliga delar av exercisfältet vid Nybro. Vid bedömandet av stadens ersättningsanspråk förtjänade särskilt beaktas *dels* den stora skillnaden mellan antalet stamanställt manskap och hästar vid dragonregementet och vid det blivande infanteriregementet, och *dels* att upplåtandet av nuvarande lilla exercisfältet vid Revhusen för vapenövningar försvarat hamnens utveckling samt förorsakat staden väsentligt ökade kostnader för hamnens utbyggande. I alla förslag till hamnutvidgning, som uppgjorts, sedan exercisfältet upplåtits till kronan, hade framhållits, att den enda fullt naturliga utvecklingen av stadens hamn hade varit åt öster, varigenom upplags- och industritomter i stor utsträckning och för ringa kostnad kunnat erhållas å lilla exercisfältet. Då upplåtelsen av detta fält för dragonregementets övningar hindrat hamnens naturliga utveckling, hade staden nödgats omlägga hela sin hamnbyggnadsplan och på annat håll anskaffa erforderliga upplagsplatser invid hamnen. Salunda hade staden nyligen fullbordat första delen av den nya hamnbyggnadsplatsen genom att utvidga västra hamnarmen. Härigenom hade visserligen erhållits 35,921 kvadratmeter upplagsplatser vid kaj. Men då kostnaden härför utgjort 749,419 kronor, eller 20 kronor 86 öre per kvadratmeter, insåges lätt, att staden för denna kostnad skulle erhållit välbelägna upplags- och industritomter med flera gånger större yttinnehåll, om exercisfältet med sin areal om cirka 300,000 kvadratmeter icke varit upplåtet för annat ändamål utan kunnat användas för hamnens behov. Då ändringen i fråga om hamnens utvidgning självfallet även fått bestämma stadens jordpolitik i ifrågavarande trakt, skulle återfäendet av dispositionsrätten till lilla exercisfältet nu sakna betydelse för staden. Staden hade nämligen i omedelbar närhet av detta fält försått flera områden för fabriksanläggningar, däribland de ganska betydande järnvägsverkstäderna, vilka alltså nu läge hindrande i vägen för en hamnutvidgning åt detta håll.

Vidare hade staden i omförmälda skrivelse förklarats, att staden, för den händelse Södra skånska infanteriregementet förlades till Ystad, vore villig: *dels* medgiva,

a) att regementet finge använda skogskanten vid lilla exercisfältet såsom utgångsläge för stridsövningar;

b) att skjutbanan vid nämnda fält finge utvidgas till önskad bredd, så att 18 tavlor kunde anordnas därstädes; samt

c) att regementet för vissa övningar finge använda en del av Norra Sandskogen på båda sidor om den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet, vilken väg å en bilagd ekonomisk karta vore utmärkt med röd färg;

dels ock att iordningställa nämnda ridväg såsom marschväg för infanteriregementet.

Vid de fortsatta förhandlingarna med staden hade kommittén utgått därifrån, att staden borde erhålla gottgörelse för de prestationer, staden verkställt på grund av 1903 års avtal med kronan. I följd härav hade förslag framlagts om att staden *dels* skulle erhålla ersättning för det markområde om 81,097 kvadratmeter, som staden år 1903 upplåtit för utvidgning av dragonregementets kasernområde, *dels* ock gottgörelse för det belopp, staden hade utlagt för inlösen av mark i Stora Köpinge socken, utgörande del av det s. k. stora exercisfältet vid Nybro.

Som kommittén icke ansett sig kunna godtaga det av staden uppgivna värdet av 2 kronor per kvadratmeter för den i kasernområdet ingående marken, hade slutligen överenskommelse träffats om, att denna mark borde uppskattas till ett värde av 1 krona 50 öre per kvadratmeter. Mot det belopp

å 71,876 kronor, som av staden erlagts för inköp av mark vid Nybrofältet, hade kommittén ansett sig icke hava anledning framställa någon erinran.

Den kontanta ersättning, som staden enligt nu angivna beräkningsgrunder skulle erhålla av kronan, uppginge till sammanlagt ($81,097 \times 1:50 + 71,876 =$) 193,521 kronor 50 öre.

Då staden utöver sålunda angiven ersättning skäligen syntes böra tillerkännas viss gottgörelse på den grund, att de till Skånska dragonregementets personal utgående avlöningsbeloppen enligt 1892 års härordning överstege det belopp, som kunde beräknas komma att utgå till personalen vid Södra skånska infanteriregementet enligt 1925 års härordning, med i runt tal 35,000 kronor, hade kommittén funnit sig böra ifrågasätta, att såsom ytterligare ersättning till staden skulle överlätas den kronan tillhöriga förra hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall», utgörande stadsågan nr 605, å Ystads område.

För att kunna bedöma lämpligheten av en överlåtelse till staden av denna fastighet hade kommittén hos domänstyrelsen anhållit om utredning i ärendet. Sedan styrelsen med anledning härav infordrat yttranden av domänintendenten och länsstyrelsen i Malmöhus län såsom lokala myndigheter för förvaltningen av kronans jordbruksdomäner i länet, hade styrelsen med skriftelse den 6 november 1926 inkommit till kommittén med dessa yttranden jämte eget utlåtande i ärendet.

Av dessa handlingar framginge bland annat följande: Förra hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall» eller stadsågan nr 605 å Ystads stads område utgjordes av 2,2394 hektar obebyggd tomtmark, väl belägen mellan delvis bebyggda kvarter och med utlagda, stensatta gator i omedelbar närhet. Sedan år 1915 hade lägenheten varit utarrenderad till Ystads stad, som använde området till koloniträdgårdar. Det nu gällande arrendekontraktet, dagtecknat den 17 november 1924, utginge först den 14 mars 1936. Den årliga arrendeavgiften uppginge till 775 kronor, och fastighetens taxeringsvärde vore 16,000 kronor. Lägenheten inginge helt och hållet i det område, varå stadsplan blivit fastställd den 6 augusti 1909. Vid åren 1914, 1918 och 1923 företagna saluvärderingar av fastigheten, verkställda av uppskattningsnämnder med skiftande personsammansättning, hade densamma värderats till 2 kronor per kvadratmeter eller tillhoppa 44,788 kronor. Detta pris hade av staden Ystad, som önskat förvärva området, ansetts vara för högt. *)

På närmare anförda skäl hade domänintendenten funnit sig böra tillstyrka, att domänverket måtte förklara sig villigt avstå från ifrågavarande fastighet mot en ersättningssumma icke understigande 35,000 kronor.

Länsstyrelsen i Malmöhus län hade förklarat sig icke hava något att erinra mot fastighetens överlåtande till staden, därest billighetsskäl talade därför, vilket dock undandrog sig länsstyrelsens bedömande.

Domänstyrelsen hade i sitt utlåtande anført bland annat: I likhet med domänintendenten hade det förefallit styrelsen, att ett saluvärde å lägenheten av 35,000 kronor kunde vara skäligt. Huruvida ett avstående av egendomen i fråga kunde anses innebära en uppoffring för statsverket av motsvarande belopp kunde emellertid sättas i fråga vid det förhållandet, att den årliga arrendeavkastningen av egendomen för närvarande endast utgjorde 775 kronor, från vilken rätteligen borde dragas kostnaderna för statens förvalt-

*) Enligt vid förhandlingarna lämnad uppgift hade vid auktion, som för några år sedan ägt rum för försäljning av ifrågavarande fastighet, icke avgivits bud av annan spekulant än Ystads stad, som därvid förklarat sig villig erlægga en köpeskilling, beräknad efter cirka 1 krona per kvadratmeter, d. v. s. 22,000 å 23,000 kronor för hela fastigheten.

ning av egendomen genom domänstyrelsen och de lokala myndigheterna. Ur domänstyrelsens synpunkt innebure statens avstående av egendomen, att domänstyrelsens årliga vinst minskades med ett belopp, som maximalt motsvarade arrendeavkastningen, men samtidigt att värdet av det kapital, domänstyrelsen hade att förvalta, nedginge med ett belopp av 16,000 kronor, varför åtgärden icke i högre grad inverkade på avkastningsprocenten av domänfonden. Frågan om huruvida staten borde avstå från egendomen borde därför enligt domänstyrelsens åsikt helt ses ur synpunkten av vad staten kunde finna skäligt att offra som kompensation i förevarande avseende. Någon ersättningssumma för domänfonden hade domänstyrelsen ansett sig icke hava anledning begära.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då staden skäligen syntes böra tillerkännas viss kompensation utöver tidigare angivna kontanta belopp, hade kommittén framlagt förslag om att ifrågavarande lägenhet skulle utan vederlag med äganderätt överlätas till staden.

Den gottgörelse, som kommittén sålunda funnit böra tillkomma staden, hade närmare angivits i den av stadsfullmäktige i Ystad sedermera godkända överenskommelsen (se Bil. A).

Enligt § 1 i denna överenskommelse skulle det kontanta belopp, som kronan skulle utgiva till staden, eller 193,521 kronor 50 öre, gäldas under loppet av år 1928, å tid kronan funne lämpligt bestämma. Som Skånska dragonregementet kunde beräknas bliva indraget från och med ingången av år 1928, hade staden tillerkänts rätt att uppbära ränta å nämnda kapitalbelopp, beräknad efter fem procent, från den 1 januari 1928 eller, om Kungl. Maj:t beslutade, att dragonregementets indragning skulle verkställas vid en senare tidpunkt under år 1928, från den dag regementet indroges, allt till dess betalning skedde.

§§ 2—4 i överenskommelsen innehölle bestämmelser om överlåtelse till staden av stadsägan nr 605. Fastigheten skulle med äganderätt tillfalla staden från och med den 1 juli 1928. För tiden 14 mars—30 juni 1928 hade det emellertid ansetts, att staden skäligen icke borde erlægga någon arrendeavgift. Staden hade åtagit sig bestrida alla lagfartskostnader.

De av staden i skrivelsen den 2 oktober 1926 till kommittén gjorda uttåg till förberedande av förbättrade utbildningsmöjligheter för Södra skånska infanteriregementet i händelse av regementets förläggande till Ystad hade intagits i § 5 av överenskommelsen. Någon skyldighet att iordningställa den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet såsom marschväg för infanteriregementet hade dock icke ansetts böra åläggas staden. Det arbete, som kunde bliva erforderligt för dylikt ändamål, syntes lämpligen böra utföras genom kronans försorg. Särskilt avtal till närmare fastställande av stadens förpliktelser i de i § 5 omnämnda hänseenden syntes böra upprättas mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement, å kronans vägnar, samt staden.

Slutligen hade i § 6 av överenskommelsen intagits en förklaring därom, att staden icke hade något att erinra däremot, att Revingehed bibehölls såsom övningsplats för infanteriregementet för att dit skulle kunna förläggas åtminstone repetitionsövningarna, dock att förläggningen till nämnda plats skulle begränsas till vad utbildningsförhållandena oundgängligen betingade.

Myndigheter-
nas yttranden
över kasern-
kommitténs
förslag.

Över kasernkommitténs förevarande förslag till överenskommelse hava yttranden avgivits av chefen för första arméfördelningen samt av arméförvaltningen.

Chefen för första arméfördelningen har förklarat sig dela den uppfattning, som av chefen för Södra skånska infanteriregementet på ett tidigare stadium av förhandlingarna med staden uttalats, att den del av Norra Sandskogen, som skulle få användas för övningar, syntes böra givas den utsträckning, som framginge av en utav regementschefen ingiven karta, varå den av honom åsyftade delen av Norra Sandskogen utmärktes med blå färg, samt att ifrågasvarande område borde få av regementet utan varje inskränkning disponeras för övningsändamål. Arméfördelningschefen har vidare anfört, att han beträffande frågan om ridvägens mot Nybrofältet iordningställande såsom marschväg biträdde kasernkommitténs åsikt, att kronan borde vidkännas kostnaderna härför, samt att han funne villkoren i övrigt för en uppgörelse med staden rimliga.

Arméförvaltningen har anslutit sig till det framställda kravet på medgivande för Södra skånska infanteriregementet att utan inskränkning för övningsändamål disponera det ifrågasvarande området av Norra Sandskogen, ävensom förklarar sig i övrigt icke hava något att erinra mot det föreliggande förslaget till överenskommelse mellan kronan och staden. Därest överenskommelse komme till stånd, syntes det ämbetsverket, att anslag borde av riksdagen äskas för bestridande av därmed förenade kostnader.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har staden Ystad underkastat sig betydande uppoffringar för det till staden förlagda Skånska dragonregementet. Då nämnda regemente jämlikt 1925 års härordningsbeslut kommer att inom kort uppgå i det blivande Skånska kavalleriregementet med förläggning i Hälsingborg, skall visserligen Ystad i stället bliva förläggningsort för Södra skånska infanteriregementet, men, enligt vad i det föregående påvisats, beredes staden härigenom icke i ekonomiskt avseende fullt vederlag för förlusten av kavalleritruppförbandet. I betraktande härav och med hänsyn till innebörden av förenämnda, åren 1895 och 1903 mellan kronan och staden ingångna kontrakt, torde det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att staden i viss omfattning erhåller kompensation för de av densamma fullgjorda prestationerna.

Enligt det av kasernkommittén uppgjorda förslaget till överenskommelse skall kronan till staden under loppet av år 1928 å tid, som kronan finner lämpligt bestämma, utgiva ett kontant belopp av 193,521 kronor 50 öre jämte därå på visst angivet sätt beräknad ränta. Vad sålunda föreslagits anser jag mig böra tillstyrka. För ersättningsbeloppets gäldande erforderliga medel torde böra av riksdagen äskas. Härmed synes emellertid kunna anstå till nästkommande år.

Kasernkommitténs förslag innebär vidare, att kronan skall å staden utan vederlag med äganderätt överlåta förra hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall», i areal innehållande 22,394 kvadratmeter. Domänstyrelsen, under vars förvaltning ifrågasvarande område hör, har förklarat sig icke hava något att häremot erinra. Jämväl i denna del finner jag mig, efter

Departements-
chefen.

att i ämnet hava samrätt med chefen för jordbruksdepartementet, böra tillstyrka det framlagda förslaget. I samband med överlåtelsen av området torde statens domäners fond böra nedskrivas med ett mot fastighetens taxeringsvärde svarande belopp.

I förslaget till överenskommelse har intagits en utfästelse från stadens sida att bland annat medgiva, att Södra skånska infanteriregementet för vissa övningar skall få använda en del av Norra Sandskogen på båda sidor om den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet. Med anledning av de militära myndigheternas erinringar mot formuleringen av ifrågavarande bestämmelse i överenskommelsen hava stadens förhandlingsdelegerade i skrivelse till chefen för försvarsdepartementet den 26 mars 1927 närmare angivit omfattningen av stadens berörda erbjudande. Förhandlingsdelegerade hava därvid anfört, att staden icke hade något emot att för övningsändamål upplåta det område om cirka 80 hektar, som å regementschefens karta betecknats med blå färg, samt att, därest det skulle visa sig ur utbildningssynpunkt behövt att erhålla ytterligare skogsterräng, i stadens erbjudande även innefattades ett område om cirka 50 hektar, som å en handlingarna i ärendet förefintlig ekonomisk karta utmärkts med gul streckning. Beträffande arten av de övningar, som må bedrivas å området i fråga, hava förhandlingsdelegerade upplyst, att med det i överenskommelsen begagnade uttrycket »vissa övningar» avsetts den användning av området, som chefen för Södra skånska infanteriregementet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 juli 1926 rörande förläggnings- och utbildningsförhållandena i Ystad angivit, (eller för viss stridsutbildning, patrullövningar och förposttjänst i skog). Delegerade hade härvid förutsatt, att sådan användning av området ej ifrågakomme, som vore av beskaffenhet att äventyra skogens återväxt eller eljest i avsevärd mån skada skogsområdet. Då enligt § 5 i överenskommelsen särskilt avtal till närmare fastställande av stadens förpliktelser i angivna hänseende skulle upprättas mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement och staden, syntes det delegerade, att detaljbestämmelser i denna punkt nu ej vore erforderliga. Med hänsyn till vad sålunda förekommit har jag funnit mig sakna anledning att i förevarande avseende påyrka någon ändring i det föreliggande förslaget till överenskommelse.

Icke heller i övrigt föranleder förslaget någon erinran från min sida.

På grund av det anförda och under framhållande av att ärendet torde jämlikt § 54 riksdagsordningen kunna utan hinder därav, att den för propositioners avlämnande i allmänhet stadgade tiden gått till ända, föreläggas årets riksdag, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna förut omförmälda den 11 och den 15 februari 1927 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Ystads stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. A),

dels ock medgiva, att statens domäners fond må, i samband med överlåtelse å staden av den i § 2 av överenskommelsen omförmälda fastigheten, nedskrivs med ett mot dennas taxeringsvärde svarande belopp.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik von Horn.

Bil. A.

Med anledning av 1925 års riksdags beslut att Skånska dragonregementet skall indragas samt att Södra skånska infanteriregementet i stället skall förläggas till Ystad i dragonregementets kasernetablissemment träffas härmed, under förutsättning att definitivt beslut kommer att bli fattat om infanteriregementets förläggning till staden, mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Ystads stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

Kronan förbinder sig att under loppet av år 1928, å tid kronan finner lämpligt bestämma, till staden utgiva ett kontant belopp av etthundranittiotretusenfemhundra tjugu (193,521) kronor 50 öre. Staden skall vara berättigad att å detta belopp uppbära ränta, beräknad efter fem procent, från och med den 1 januari 1928 eller, om Kungl. Maj:t beslutar, att dragonregementets indragning skall verkställas vid en senare tidpunkt, från den dag detta regemente indrages, till dess betalning sker.

§ 2.

Kronan överlåter utan vederlag med äganderätt till staden förra hospitalslägenheten »åker utom stadens norra vall», utgörande stadsågan nr 605, å Ystads stads område, i areal innehållande 22,394 kvadratmeter.

§ 3.

Som den i § 2 omförmälda fastigheten enligt ett den 17 november och den 20 november 1924 upprättat arrendekontrakt av länsstyrelsen i Malmöhus län upplåtits till Ystads stad på arrende för en tid av tio år, räknat från den 14 mars 1926 till den 14 mars 1936, skall detta arrendekontrakt från den 1 juli 1928 anses vara förfallet och staden från sistnämnda dag med äganderätt besitta fastigheten. För tiden 14 mars—30 juni 1928 skall staden icke vara skyldig utgiva någon arrendeavgift för denna fastighet.

§ 4.

Särskild avhandling skall upprättas mellan kronan och staden angående överlåtande till staden av den i § 2 angivna fastighet. Staden bestrider ensam alla lagfartskostnader.

§ 5.

I enlighet med utfästelser i skrivelse till kasernkommittén av den 2 oktober 1926 förbinder sig staden medgiva,

1) att sedan Södra skånska infanteriregementet blivit förlagt till Ystad, regementet skall få använda skogskanten vid s. k. lilla exercisfältet såsom utgångsläge vid stridsövningar;

2) att skjutbanan vid nämnda fält skall få utvidgas till den bredd, att 18 tavlor kunna anordnas därstädes; samt

3) att infanteriregementet för vissa övningar skall få använda en del av Norra Sandskogen på båda sidor om den nuvarande ridvägen mot Nybrofältet (vägen är å bilagda ekonomiska karta utmärkt med röd färg);
allt utan särskilt vederlag.

Särskilt avtal till närmare fastställande av stadens förpliktelser i nu angivna hänseenden skall upprättas mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, å ena sidan, samt staden, å andra sidan.

§ 6.

Staden förklarar sig icke hava något att erinra däremot, att Revingehed bibehålles såsom övningsplats för Södra skånska infanteriregementet för att dit må kunna förläggas åtminstone repetitionsövningarna, dock att förläggningen till denna plats skall begränsas till vad utbildningsförhållandena oundgängligen betinga.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Ystads stad det andra exemplaret.
Stockholm den 15 februari 1927.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

Nils Berlin.

Ystad den 11 februari 1927.

För Ystads stads förhandlingsdelegerade:

Emil A. Borg.

J. Andrén.

P. Hassel.

Anders Jönsson.

Tancred Körling.

Bror Petrén.

Johan Renberg.

Bil. B.

I enlighet med de utfästelser, stadsfullmäktige i Ystad uti särskilda underdåniga skrivelser den 7 november 1892, den 14 och den 23 december 1893, den 10 mars och 4 oktober 1894 samt den 12 mars innevarande år funnit sig föranlätna att göra under den förutsättning, att kungl. Skånska dragonregementets skolor, sådana dessa enligt nya härordningen voro avsedda att bliva, jämte nämnda regementes chefsexpedition förlades till Ystad, och sedan Kungl. Maj:t dels genom nådiga brev den 18 maj 1894 och 29 januari 1895 förordnat, att hela Skånska dragonregementet skulle förläggas till Ystad och ett nytt kasernetablissemment för nämnda regementes skolor så fort ske kunde, därstädes uppföras, dels genom nådigt brev den 26 sistlidne april godkänt den av stadsfullmäktige uti ovanberörda underdåniga skrivelse den 12 sistlidne mars till byggnadstomt för ett nytt kasernetablissemment för nämnda regemente erbjudna platsen, så förbinda under tecknade, som därtill av stadsfullmäktige bemyndigats, härmed staden Ystad till följande:

1) att genast efter denna förbindelses underskrivande gravationsfritt och kostnadsfritt till Kungl. Maj:t och kronan med full äganderätt överlämna

dels det enligt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 26 sistlidne april till byggnadsplats för ett nytt kasernetablissemment för kungl. Skånska dragonregementet bestämda område, som är beläget öster om staden uti Sandgatans förlängning och bildar en rektangel om 230 m:s längd och 180 m:s bredd, vilken delas mitt itu genom förlängningen av Sandgatans mittelinje, samt har sin längdriktning i öster och väster och västra gränsen vinkelrät mot nämnda gatulinje på 245.5 m:s avstånd från mitten av det avloppsdike, som öster om stiftelsen Fridhem begränsar stadens planlagda område;

dels ett annat till framtida utvidgning av samma kasernetablissemment avsett område om 230 m:s längd och 40 m:s bredd, beläget utmed det förutnämnda områdets norra sida;

2) att medgiva Kungl. Maj:t och kronan rätt att anlägga och för all framtid avgiftsfritt begagna 2:ne nya vägar, vardera om 18 m. bredd, den ena från etablissemmentet till Sandgatan och i rät linje med denna, den andra från kaserntomtens västra sida i linje med dess västra gräns rätt ut till exercisfältet;

3) att mot samma årliga arrende, 375 kronor, som hittills blivit av kronan erlagt, till Kungl. Maj:ts och kronans nyttjande på så lång tid, detsamma för exercis eller vapenövningar behövs, upplåta det nuvarande exercisfältet mellan Ystads—Eslövs järnvägens linje i norr, Sandskogens nuvarande gräns i öster, avloppskanalen i väster och i söder dels fiskläget Revhusens område dels Östersjön;

4) att såsom bidrag till det nya dragonetablissemmentet, vilket enligt Kungl. Maj:ts ovan åberopade nådiga brev skall å förutnämnda område uppföras, till Kungl. Maj:t och kronan erlægga ett belopp av trehundrausen (300,000) kronor, vilka på rekvisition av kungl. arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet av stadens drätselkammare till nämnda departement utbetalas på det sätt, att fyra månader efter det drätselkammaren erhållit underrättelse, att arbetet å etablissemmentet påbörjats, erlägges 100,000 kronor och därefter under senare hälften av år 1896 fyra månader efter skedd rekvisition likaledes 100,000 kronor samt att återstoden 100,000 kronor erlägges, då det nya etablissemmentet tages i bruk, därom departementet har att fyra månader förut meddela drätselkammaren underrättelse;

5) att underhålla den öster om stiftelsen Fridhem och längs exercisfältets västra gräns framgående avloppskanalen, så länge sådant är nödigt och icke genom kloakledning eller annorledes annat avlopp beredes;

6) att kostnadsfritt för Kungl. Maj:t och kronan, när sådant av kronan påfordras, med rörledningar av tillräcklig vidd till östra gränsen för nuvarande stadsplanen eller till det ovan omförmälda avloppsdiket framdraga stadens gas-, vatten- och avloppsledningar på det sätt, att gasledningen framdrages uti Sandgatan med minst 10 cm. rörledningar, att avloppsledningarna framdragas jämväl uti Sandgatan med minst 37 cm. rör samt att vattenledningen framdrages uti rör om minst 10 cm. vidd, dock att vattenledningens framdragande icke kan av kronan påfordras, förrän vattenledning blivit i stadens östra del anbringad, ägande Kungl. Maj:t och kronan rätt ej mindre att på lämpligaste sätt och på egen bekostnad få etablissemangets gas-, vatten- och avloppsledningar sätta i förbindelse med stadens ledningar, än ock att från ledningarna tillgodogöra sig gas och vatten mot enahanda avgifter, som i likartade fall skola av stadens invånare erläggas;

7) att å stadens epidemisjukhus, dels intaga och mot enahanda avgift, som för stadens egna invånare är eller framdeles kan bliva bestämd, vårda sådana epidemiskt sjuka från kungl. Skånska dragonregementets härvarande kommendering, som ej kunna i militäretablissemanget vårdas, dels ock uti den byggnad vid epidemisjukhuset, som vanligen står obegagnad, hyresfritt lämna utrymme jämväl för andra svårare, samma kommendering tillhörande sjuka, vilka ej kunna inom kasernetablissemanget vårdas.

Ystad den 4 november 1895.

För staden Ystad
dess drätselkammare.

John Tengberg.

C. Holmgren.

A. G. Lindgren.

Charles Stiegler.

Rich. Wendt.

Hjalmar Gussing.

S. Gussing.

Antages å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, enligt bemyndigande i Kungl. Maj:ts nädiga brev den 22 november 1895.

Stockholm, av kungl. arméförvaltningens fortifikationsdepartement den 11 december 1895.

H. ELLIOT.

A. E. MALMGREN.

S. R. Lindbohm.

Bil. C.

Jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 13 mars 1903 till kungl. arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet angående stadsfullmäktiges i Ystad anbud i fråga om upplåtelse av mark m. m. för kungl. Skånska dragonregementet, har emellan kungl. arméförvaltningen, å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar, samt stadsfullmäktige i Ystad, å stadens vägnar, följande avtal träffats:

1:o.

För utvidgande av kungl. Skånska dragonregementets nuvarande kasern-etablissemang upplåter staden Ystad till Kungl. Maj:t och kronan med full äganderätt, gravations- och kostnadsfritt, det å bifogade situationsplan, Bil. A, med röda begränsningslinjerna a—b—c—d—e—f—g—h—i—k—l—m—a utmärkta område, att av kronan genast tillträdas.

2:o.

Staden medger, att det till nuvarande kasern-etablissemang ledande järnvägsspåret må flyttas så långt söderut, att det kan framdragas utmed södra sidan av den brandgata, som i söder begränsar detta etablissemang och att nämnda järnvägsspår må därstädes kvarligga, så länge sådant av kronan anses nödigt.

3:o.

För utvidgning av ett tillämnat övningsfält vid de så kallade Köpingegårdarna utanför Ystad överlämnar staden till kronan gravations- och kostnadsfritt med full äganderätt att tillträdas senast den 14 mars 1904, de å bifogade karta, Bil. B, inom röd linje befintliga områden, vilka icke ingå i f. d. kronofogdebostället nr 12 Lilla Köpinge, varvid, så vitt ej annorlunda av kronan medgives, de å nämnda områden uppförda byggnader, med undantag av de vid landsvägen till Simrishamn belägna, skola vara undanröjda och platserna efter dem planerade.

4:o.

I fråga om gas-, vatten- och avloppsledning till kasern-etablissemang samt rätt för kronan att å stadens sjukhus erhålla vård för regementets sjuka, skola jämväl beträffande det nya etablissemang och därstädes förlagda truppavdelningar lända till efter rättelse de bestämmelser, som finnas intagna i det mellan Kungl. Maj:t och kronan samt staden Ystad den 4 november och den 11 december 1895 träffade avtal angående kungl. Skånska dragonregementets förläggning till Ystad.

5:o.

Därest staden icke genom godvillig överenskommelse med vederbörande jordägare kan förvärva den mark, som skall till kronan med full äganderätt överlämnas, utan densamma måste helt eller delvis av kronan exproprieras, skall staden gottgöra kronan alla kostnader såväl för markens inlösande som för expropriationsmålets utförande.

6:o.

Staden förbinder sig att tillhandahålla kronan alla för vinnande av lag-

fart å de upplåttna områdena erforderliga handlingar ävensom bevis att områdena icke äro med inteckningar besvarade.

Alla med lagfartssökandet förenade kostnader bestridas av kronan allena.

Av denna handling äro två exemplar upprättade och underskrivna, varav kungl. arméförvaltningen har behållit det ena och staden Ystad det andra.

Ystad den 2 juni 1903.

Å stadsfullmäktiges vägnar:

Bror Geijer.

(Namn oläsligt).

Stockholm den 10 juni 1903.

Å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar:

H. ELLIOT.

C. SÖDERBAUM

/ *Axel Göransson.*